

رام - نهم دی

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

نهم دی

ادیب پیشاوری

ثقه الاسلام تبریزی

کریم دواتگر

روز دوشنبه نهم دی ماه سال ۱۲۵۷ هجری خورشیدی سپهسالار صدراعظم ایران با همکاری اعتمادالسلطنه نخستین شماره از روزنامه‌ی مریخ را منتشر کرد که از قدیمی‌ترین روزنامه‌های ترقی‌خواه ایران در دوران ناصرالدین شاه بود. در ۱۲۸۵ مشیرالدوله متن فرمان مشروطه را نوشت و در سال ۱۲۸۷ شیخ فضل‌الله نوری در جلوخان منزل عضدالملک توسط شخصی به نام کریم دواتگر مورد سوء قصد قرار گرفت. شیخ و سه نفر از اطرافیان وی زخمی شدند. ضارب چون نتوانست فرار کند تیری در دهان خود خالی کرد و مجروح شد، اما شیخ فضل‌الله جان او را بخشید و بعدتر وی به یکی از شخصیت‌های کلیدی در کمیته‌ی مجازات تبدیل شد.

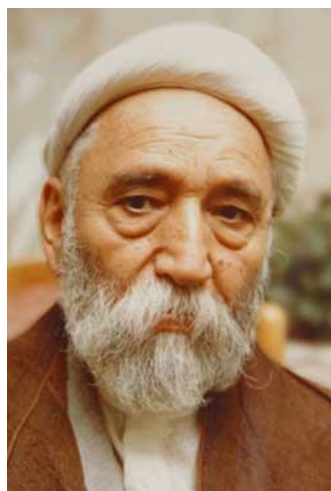
در چنین روزی به سال ۱۲۹۰ میرزا علی آقا ثقه‌الاسلام تبریزی مجتهد بزرگ تبریز و رهبر بانفوذ مشروطه‌خواهان هنگام خروج از منزل خود توسط عده‌ای از اعضاء کنسولگری روس دستگیر شد. در همان روز عده‌ای قریب دویست نفر از طرف روس‌ها دستگیر و به زندان کشیده شدند. ثقه‌الاسلام را روس‌ها کمی

بعد در روز عاشورا در تبریز به دار آویختند. پنج سال بعد در ۱۲۹۵ ادیب پیشاوری که اشعاری راجع به فتح رومانی و تصرف بخارست توسط دو سردار بزرگ آلمانی سروده بود برای ویلهلم دوم قیصر آلمان فرستاد.

در سال ۱۳۱۱ علی اکبر داور وزیر دادگستری (تصویر روبرو)، حسین علاء وزیر مختار سابق ایران در

پاریس، انوشیروان سپهبد وزیر مختار در برن و نصر الله انتظام عضو مقدم اداره عهد و جامعه ملل عازم اروپا شدند تا در جلسات شورای جامعه ملل که برای رسیدگی به اختلاف ایران و انگلیس

در مورد لغو امتیاز قرارداد داری منعقد می شد شرکت کنند. در غیاب علی اکبر داور دکتر احمد متین دفتری به کفالت وزارت دادگستری انتخاب شد. در چنین روزی به سال ۱۳۲۴ رضا علیشاه درویش پسر صالح علی شاه (تصویر روبرو) به همراه شماری از دوستان و خویشاوندانش اتوبوسی دربست کرایه کرد و با ایشان به سفر حج رفت. او نخستین رهبر صوفیان بود که به این

روش حاجی می شد و بعدتر سفرنامه‌ی خواندنی‌ای هم نوشت و در آن به آمیختگی و همسانی مردم عراق و

ایران اشاره کرد. به همین خاطر بود که وقتی بعضی‌ها در عراق قدرت گرفتند، به فرمان صدام اخراج ایرانی‌ها

از عراق را آغاز کردند که از همین روز در سال ۱۳۵۰ آغاز شد و ۴۱ هزار نفر در ۲۴ ساعت از عراق اخراج

شدند. پس از آن صدام حسین دیوانگی‌های فراوان کرد و آسیبهای فراوان به مردمان رساند تا آن که در همین

روز به سال ۱۳۸۵ اعدامش کردند.

راسپوتین در زمان اقتدار (راست) و پس از مرگش (چپ)، سوبهاس چندرا بوز (چپ)

در تاریخ جهان این روز با چندین رخداد خشونت‌بار مصادف بوده است. در سال ۴۴۵ غوغای توده‌ای مردم در گرانادا به خشونت انجامید و گروهی از مردم به سراغ وزیر اعظم سلطان گرانادا ابوحسین یوسف بن نغریله که یهودی بود رفتند و او را به صلیب کشیدند. در این هنگام ۱۵۰۰ خانوار یهودی در گرانادا زندگی می‌کردند که برخی از ایشان هم مورد تعرض این عده قرار گرفتند. این یکی از موارد استثنایی حمله‌ی خشونت‌آمیز مردم به یهودیان در قلمرو اسلامی است.

در ۱۲۹۵ راسپوتین به دست گروهی از دسیسه‌گران به رهبری فلیکس یوسوف به قتل رسید، و در ۱۳۲۲ سوبهاس چندرا بوز مبارز ضد استعماری هندی پرچم ملی هند را در بند بلیر برافراشت. در ۱۳۴۴ فردیناند مارکوس رئیس جمهور فیلیپین شد و در ۱۳۷۲ اسرائیل با واتیکان روابط دیپلماتیک برقرار کرد و با ایرلند هم روابط کامل سیاسی ایجاد کرد. در ۱۳۷۵ هم کاهش بودجه‌ی پیشنهادی بنیامین نتانیاهاو به شورش کارگران و اعتصاب ۲۵۰ هزار کارگر اسرائیلی منتهی شد. یک سال بعد در ۱۳۷۶ در ولایت رلیزان الجزایر

چهارصد نفر از ساکنان چهار روستا به دست مهاجمان اسلام‌گرا کشتار شدند و در ۱۳۹۲ در جریان حمله‌ی

مردان مسلح مخالف حکومت به کینشازا پایتخت کنگو بیش از صد تن کشته شدند.

دو رخدادهای بی‌ربط این روز هم این که در ۱۲۸۲ آتش‌سوزی در تئاتر اروکوا در شیکاگو به مرگ

بیش از ششصد نفر منتهی شد، و در ۱۳۰۶ اولین خط متروی آسیا در توکیو گشایش یافت.

سوگند ریاست جمهوری فردیناند مارکوس

سلطان احمد سوم

آتش‌سوزی در تئاتر اروکوا

در ضمن تیتوس امپراتور روم (۳۹ میلادی)، سلطان احمد سوم عثمانی (۱۰۵۲ هجری خورشیدی)،

رشید کرامی نخست وزیر لبنان (۱۳۰۰) روز نهم دی زاده شده‌اند و آلفرد نورث وایتهد فیلسوف انگلیسی

(۱۳۲۶) و عبدالرحمن وحید رئیس‌جمهور اندونزی (۱۳۸۸) در چنین روزی درگذشته‌اند.

عبدالرحمن وحید

صدام

رشید کرامی و جمال عبدالناصر

وایتهد